

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 3 k. 70 h.

Z odnośnieniem do domu . 4 k. 70 h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 4 k. 70 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempła.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 12 i od 2 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 24 halercze.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej

Cena ogłoszeń:

Na I str. wiersz garmontowy 2 k. — h.

„ III „ „ petitowy . 1 „ 20 „

„ IV „ „ — „ 60 „

Drobne za wyraz — „ 20 „

CKINO Y CZARY Od niedzieli 2 czerwca r. b. — Wspaniały program
ZBUDZONA Z LETARGU
 Niezwykle interesujący dramat w 5-ciu częściach, ze słynnym tragikiem w głównej roli BERND ALDOREM.

— Księgarnia. **Edward Suchański** — Skład papieru.
 Hurt i detal. — w Radomiu. — Hurt i detal. —

172-0

2-a LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych.

23.500 losów, na które pada 11750 wygranych i 10 premii.

— Ciągnięcie II ej klasy 4 i 5 czerwca 1918 r.

Zarząd Warszawa, Królewska 23.

— Ostatni dzień wymiany przez graczy losów do II ej klasy u odpowiednich kolektorów upływa z dniem 31 maja r. b. — 120-9

2-a LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz 122-1

TOWARZYSTW KULTURALNO-OŚWIATOWYCH.

— CIĄNIENIE JUTRO i POJUTRZE. —

Telegramy „Głosu Rad.”

(Teleg. C. i K. Biura Koresp.).

Zachodnia.

BERLIN, 2 czerwca. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Grupa wojsk bawarskiego następcy tronu Ruprechta: W wielu miejscach frontu walka artylerji. Na południe od Lys i na północ od Albert rozchwiały się częściowe ataki Anglików z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu: Na południo-wschód od Noyon odrzuciliśmy nieprzyjaciela pomimo silnego oporu do lasu pod Carlepont. Zdobyliśmy wzgórze na wschód od Moulin sons Touvent. i silne stanowisko nieprzyjacielskie położone na wschód od Nouvron.

Atakując, zmusiliśmy wroga do cofnięcia się w odcinku Savieres, dzięki czemu zdobyliśmy wzgórze Possy i Courchamont.

Nad Marną położenie niezmienione. Na północnym brzegu rzeki miejscowości koło Chateau Thierry zostały z nieprzyjaciela oczyszczone. Na wschód od Vermeil i po obu stronach rzeki Ardre odparto gwałtowne kontrataki Francuzów z krwawymi dla nich stratami.

Na wschód od Reims pod Sanct Leonard wtargnęliśmy w miejscowym

natarciu do rowów francuskich i wzięliśmy do niewoli załogę chwilo-wo przez nas zajętego fortu Pompele

Pod Fere-eu-Tardenois zdobyliśmy olbrzymie francusko - amerykańskie składy amunicji, zawierające samych pocisków artyleryjskich przeszło pół miliona. Niezliczone zapasy materiałów pionierskich i telegraficznych wpadły tutaj w ręce nasze.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorf.

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

WIENIĘ, 2 czerwca. Donoszą urzędownie:

Na froncie górskim w wielu miejscach ożywiona walka artylerji. Przy ujściu Piawy dzisiaj po północy odparto ogniem uderzenia Włochów.

Szef sztabu jeneralnego.

Jeszcze jedna konstytuanta.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

KIJÓW 3 czerwca. „Myśl Kijowska” donosi, że tatarski parlament w Kurlutaj ogłosił się prowizoryczną konstytuanta na Krymie.

Likwidacja przemysłu.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

KIJÓW 3 czerwca. W Jekaterynosławiu następuje likwidacja fabryk żelaznych. Robotnicy są już zwolnieni. Zapasy żelaza są sprzedawane z wolnej ręki, dostają się przeto głównie w ręce spekulantów.

O granice Ukrainy.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

KIJÓW 3 czerwca. Białoruska delegacja konferowała z ukraińskim ministrem spraw zagranicznych w sprawie granic Białorusi z Ukrainą i udziału w rokowaniach pokojowych z Rosją. Jednocześnie delegacja złożyła notę z oświadczeniem niepodległości Białorusi z prośbą o jej uznanie.

Cel ofenzywy—Paryż.

O przebiegu ofenzywy niemieckiej pisma zagraniczne piszą co następuje:

Położenie wojsk koalicyjnych jest wogóle ciężkie, ale nie tragiczne. Rezultat zależy od tego, jakimi rezerwami rozporządza jeszcze Foch i czy mu się powiedzie zahamować pochód niemiecki, jak to uczynił pod Montdidier. Niewiadomo oczywiście, dokąd będzie teraz skierowany główny atak niemiecki. Najprawdopodobniejsza wydaje się dalsza ofenzywa na południe od Soissons, która godzi prosto w Paryż; ale też tam oczekiwać należy najsilniejszego oporu Francuzów.

Z informacji biuletynów należy wnosić, że główny atak skierowany jest właśnie na linję Paryż, dowodem czego jest fakt, że równocześnie z atakiem na Chemin des Dames, dalekonośne działa niemieckie rozpoczęły na nowo ostrzeliwanie francuskiej stolicy.

Ostrzeliwanie Paryża odbywa się obecnie z kilku naraz dział dalekonośnych. Dzienniki paryskie komunikują, że pociski padają przeciętnie w odstępach czasu 7-mio, 8-mio minutowych.

Olbrzymie przygotowania Ameryki.

Izba reprezentantów przyjęła największe w dziejach Stanów Zjednoczonych przedłożenie wojskowe, które przyznaje rządowi kredyt wojenny w wysokości 12 miliardów 42 miliony dolarów i upoważnia prezydenta do pociągnięcia do służby wojskowej wszystkich mężczyzn, których tylko można wywieźć i uzbroić. Ustawa przedłożoną będzie obecnie senatowi.

Minister wojny Bacer udzielił wiadomości, że w najbliższym czasie odejdą znowu wojska amerykańskie na front włoski.

Sprawy polskie.

Nominacja członków Rady Stanu.

Wskutek złożenia dnia 3 maja 2-eh mandatów Rady Stanu przez członków NZR. pp. M. Dziurzyńskiego i M. Nowaka, na mocy dekretu Rady Regencyjnej zostali mianowani członkowie Rady Stanu p. Stanisław Brun, przemysłowiec, b. starszy Zgromadzenia kupców warszawskich, przybyły niedawno z Kijowa i p. Franciszek Pułaski b. generalny sekretarz Warszawskiego Towarzystwa Naukowego.

Zwołanie Rady Stanu.

W kołach zbliżonych do sfer rządowych panuje przekonanie, że zwołanie Rady Stanu nastąpi około 20 czerwca.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Erazma B. M. Jutro: Franciszka Carac.
Wschód słońca o godzinie 4.03. Zachód o godzinie 7.14. Długość dnia godzin 15.41.

Kronika wiejska.

Rada Miejska. Dnia 4 czerwca r. b. o godz. 7 wieczorem odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej z następującym porządkiem obrad:

- 1) Złożenie przyrzeczenia przez nowostępującego radnego w miejsce ś. p. radnego Biniaszewskiego;
- 2) Komunikat prezydenta: a) w sprawach bieżących, b) w sprawie opłaty za energię elektryczną;
- 3) Sprawa bytu nauczycieli szkół elementarnych;
- 4) Wybór rajcy magistratu;
- 5) Wniosek magistratu o powiększenie składu deputacji podatkowej;
- 6) Sprawozdanie z prac Komisji Organizacyjnej Związku miast;
- 7) Wybór Komisji do rozpatrzenia Ustawy Samorządu powiatowego;
- 8) Sprawozdanie Biura Pośrednictwa Pracy;
- 9) Złożenie przez radnego Sipowicza mandatu członka Zarządu Biura Pośrednictwa Pracy;
- 10) Wnioski Komisji do Spraw Ogólnych: a) w sprawie otwarcia szkoły Rzemieślniczej, b) w sprawie podatku od sztyldów, c) w sprawie regulaminu Rady;
- 11) Wybór 2-ch członków Komisji do spraw Ogólnych;
- 12) Wnioski radnych.

Odczyt. Wczorajszy odczyt ks. kan. Rokosznego wypełnił salę Macierzy do ostatniego miejsca.

Szczegółowe sprawozdanie z odczytu zamieścimy w jednym z najbliższych numerów.

Jak słyszeliśmy ks. kan. Rokoszny odczyt swój powtórzy w Lublinie i Kielcach.

Zarząd Tow. Och. K. zawiadamia, że w Schronisku jest wakans dla dwóch sierot w wieku od lat 12 pozbawionych opieki. Jednocześnie przypominamy, że *Ognisko-Hotelik* przyjmuje za minimalną opłatą kobiety/inteligentne na noclegi lub kilkogodzinny pobyt. Pożywienie stosownie do umowy. Lokal T. O. K. Warszawska 14.

Listy z Rosji. W redakcji naszej znajduje się do odobrania list z Rosji, adresowany na nazwisko: Franciszek Saranowicz w Szydłowcu.

Sprawozdanie z zabawy ogrodowej. Pomimo nieprzyjnych warunków: braku muzyki, wejść bezpłatnych itp. zabawa dla Wstydających się zebrać przyniosła względnie niezłe rezultaty, za które wszystkim osobom, które raczyły przyjąć udział składamy niniejszem w imieniu nieszczerliwych zmuszonych do korzystania z pomocy społeczeństwa najgorętsze „Bóg zapłać”. Dochód z zabawy przedstawia się następująco: przy stolikach u wejścia zebrano bez karoty kor. 633, rubli 21; pocztą i kwiaty dały koron 315 hal. 60, rb. 6, mar. 2. Spieniężone produkty nadesłane przez pp. Brześcińską, Gajewską, Karszową, Stan., Kuźnicką, Przyłęcką, Tadeuszową, Pruszkową, Rafalską i Suską dały kor. 221 i 20 halerczy. W gotówce złożyły pp. Lerezyńska kor. 10, Herdin M kor. 10, Pomorska kor. 20, Szczepaniakowa kor. 10, Plachecka kor. 2, Wickenhagenowa kor. 10, razem osiągnięto kor. 1236 hal. 80, a że dochód wynosił kor. 137—przeto czysty zysk był: kor. 1099 hal. 80, rb. 27 i marek 2.

Fundusz osiągnięty ze „znaczką” i kwesety po sklepach rozdzielono pomiędzy 36 rodzin, pieniądze z zabawy rozdane będą dalszym rodzinom. Pokwitowania są w rękach Komitotu, nazwisk jednak odbiorców nie wymieniamy dla oszczędzenia serc zboliałych, które w dalszym ciągu polecamy ludziom zamożnym i sytym. W stosunku do nędzy zebrana kwota była niewielka, znaczki wyczerpiły się szybko—o dalszą więc pamięć o tej strasznej niedoli prosimy usilnie!

Zarząd Tow. Och. Kobiet.

Ze sceny i estrady.

Przedstawienie młodzieży.

W nadchodzący piątek w sali b. gimnazjum (popijarskiej) uczenie szkoły filologicz.-żeńskiejskiej urządzają przedstawienie na rzecz tejże szkoły, przy czym odgrane zostaną: „Legenda o królowej Kindze” i „Mistrz Twardowski”, obraz historyczny, obydwaj utwory M. Gerson Dąbrowskiego. Na zakończenie dany będzie balet fantazyjny „O słońca zachodzie”.

Uroczystość Bożego Ciała.

Przy zmiennej pogodzie, po nabożeństwie, z kościoła po-Bernardyńskiego przy olbrzymim udziale wiernych wraz z duchowieństwem i dostojnym celebrazem ks. kanonikiem Górskim podtrzymywanym przez pp. prezyd. T. Przyłęckiego i mec. Karola Staniszewskiego wyruszyła procesja przed I-szy ołtarz, gdzie Ewangelję odśpiewał ks. Kasprzykowski, do II-go ołtarza poprowadzili celebraz p. p. Woszczyński i Szremski, Ewangelję odśpiewał ks. Br. Ekiert, do III-go ołtarza podtrzymywali p. p. Ojrowski i M. Paschalski, Ewangelję odśpiewał ks. Leon Sobierajski, do IV-go ołtarza asystowali podtrzymując p. p. Klinowski i Osieński, Ewangelję odśpiewał ks. kanonik Rokoszny.

Do kościoła podtrzymywali celebraz p. p. Pomianowski i Jeliński.

Przy każdym ołtarzu przed i po Ewangelji śpiewał chóór Seminarjum Nauczycielskiego pod batutą p. Łopackiego, przy czym pienia wykonał b. pięknie.

Porządek wzorowo był utrzymywany przez straż Ogniową Ochotniczą.

Uroczystość zakończyła się o godzinie 1 i pół w południe.

Seminarjum w Straży.

Praktyczny kierunek wychowania w seminarjum nauczycielskim koedukacyjnym w Radomiu mieliśmy możność obserwować w przeszłą niedzielę na placu straży ogniowej. Ostatni kurs seminarjum zdawał publiczny egzamin z wiadomości potrzebnych instruktorom straży ogniowych.

Ośmnaście dzielnych dziewcząt i dwudziestu męskich chłopców stanęło na placu w otoczeniu ks. rektora Rokosznego, inspektora p. Salskiego, księży prefektów i grona nauczycieli.

Obywatele miasta z p. prezydentem na czele, przedawiciele różnych instytucji, komendanci oddziałów straży przyglądali się ćwiczeniom strażackim dziewcząt i chłopców i poziwiali sprawne ich ruchy. Egzamin ustny z teorii pożarnictwa i organizacji straży prowadzili delegaci z Warszawy z p. Tuliszkowskim na czele. Egzamin wypadł świetnie: same celujące i dobre oceny. Ciekawe, że więcej celujących otrzymały dziewczęta.

Po odczytaniu rezultatów przez p. prezydenta, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nastąpiły przemówienia: p. prezydenta, p. Tuliszkowskiego, ks. Rokosznego, p. Przyjąłkowskiego, ks. Bielskiego, p. Cywińskiego, p. Staniszewskiego, weterana Wojskowego. Odpowiadali: uczennica W. Dzikowska i uczeń Z. Pikulski. Panienki zostały obdarzone przez p. Tuliszkowskiego cukierkami.

Wykłady pożarnictwa teoretyczne i praktyczne prowadził w seminarjum przez cały rok szkolny p. Z. Przyjąłkowski, naczelnik straży radomskiej. Włożył pracy nie mało, ale może być dumny z wyników egzaminów.

Egzamin niedzielny napęłał nas otuchą: widzieliśmy szkołę, która uczy dla życia. Ten zaś, który młodych nauczycieli — to jednocześnie instruktorzy i organizatorowie straży ogniowych po wsiaach. A straż ogniowa na wsi to taka ważna placówka — i mienie ratuje i młodzież organizuje.

P. nżynier Tuliszkowski, prezes Związku Flurjańskiego, wszystkich straży ogniowych w Królestwie Polskim skonstruował publicznie, że jest to pierwsze seminarjum nauczycielskie, które pożarnictwo wprowadziło jako obowiązkowy przedmiot do programu szkoły.

Z ZIEMI RADOMSKIEJ.

(Wieści i Korespondencje).

Wyjaśnienie informacji.

Z przyjemnością dowiadujemy się, że wiadomość podana przez naszego korespondenta z Kozieanie w Nr. 98 z dnia 22 maja r. b., a dotycząca właściciela Oblas pod Janowcem okazała się niezgodną z rzeczywistością, gdyż jak nas poinformowano z pewnego źródła dach z ruin zamku Firlejów w Janowcu nie mógł być zdjęty przez niego obecnie zamek ten bowiem został zrujnowany jeszcze za czasów Stanisława Augusta, a nawet śladów dachu już oddawna niebyło.

Pożar Mokrych Wierzb.

W dniu 24 maja b. r. w południe we wsi Mokre Wierzby, powiatu końskiego, wybuchł z niewiadomej przyczyny wielki pożar, który zniszczył 40 zabudowań. Szybkiemu przetrucaniu się ognia sprzyjał silny wiatr. Ratunek był niedołyżny. Każdy z właścicieli spieszył do swego mienia i ratował swój dobytek. Ofiarą pożaru padło również kilka sztuk inwentarza żywego. Straty są poważne. Niektórzy właściciele są doprowadzeni do ruiny. Po-

gorzeley nie mają chwilowo dachu nad głową, a zamieszkują na zgłiszczach. Pomoc dla nich jest niezbędna!

OFIARY

złożone w Administr. „Głosu Radomskiego”.

Na szkoły na Chełmszczyźnie.

Dla uczczenia nieodżałowanej pamięci najukochańszego brata ś. p. Aleksandra Stankowskiego, Jan i Antonina Stankowsy koron 100.

Eugenajusz i Felicja Gralewscy kor. 100.

PODZIĘKOWANIE.

Szanownemu Duchowieństwu, Szanownym Kolegom, Przyjaciolom i Znajomym, i wszystkim tym, którzy raczyli wziąć udział w oddaniu ostatniej posługi

ś. p. **ALEKSANDROWI STANKOWSKIEMU**

składa serdeczne podziękowanie

Siostra.

Bank Właścicieli Nieruchomości

w Warszawie, ul. Trębacka 11

pośredniczy w kupnie i sprzedaży nieruchomości, przyjmuje kapitały na lokatę, oraz udziela pożyczek.

195—8

Pracownia Obuwia

„L. DUTKOWSKI” ulica Lubelska 36

poleca Sz. Publiczności swe wyroby ze skóry pierwszej jakości po cenach umiarkowanych

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa.

Niniejszym podaje do wiadomości Sz. Klienteli, że firma

A. CISZEK

będzie w dalszym ciągu prowadzona przezemnie i wszelkie obstalunki i reperacje będą wykonywane umiejętnie i z całą sumiennością

z poważaniem
Marja Ciszek.

165—1

NADSZEDŁ ŚWIEŻY TRANSPORT

Cementu

dobrze wypalonego firmy „GRODZIEC” do N. Przednówka, Warszawska № 8.

OGŁOSZENIE.

Podaje do wiadomości Szanownej publiczności, że nadal prowadzę przerwany podczas wojny zakład koszykarski, jak również przyjmuję wszelkie obstalunki i reperacje wchodzące w zakres robót koszykarskich: kupuję wiklinę, chmiel świeży i starszy, płacąc cenę odpowiednią. Warszawska 8 w podwórzu.

N. Przednowek.

Uprząż dla 1-ej pary koni,

(półszory i kantarki), bardzo piękna i zupełnie nowa, do sprzedania. Wszystkie okucia z czystego niklu. Zgłoszenia pod adresem: Trawna liczbą 19, I piętro.

183—2

Skład apteczny w Radomiu

wymienię na skład z mniejszym obrotem na prowincji. Pożądana zdrowa miejscowość ziemi Kieleckiej. Oferty do „Głosu Radomskiego” dla Apt. 198—3

OGŁOSZENIA DROBNE.

Będąc od dłuższego czasu bez zajęcia. obarczony liczną rodziną błagam o ofiarowanie mi jakiegokolwiek posady w HANDLU lub KANTORZE. Co do opinji to na żądanie mogę przedstawić swoje dowody. Oferta dla poszukującego pracy w Administracji 192—1

Pianina, fortepiany, skrzypce, mandoliny, gramofony, płyty nawet połamane kupuje J. Golmer, Lubelska 33. 114—2

Zgubiono legitymację na nazwisko Rajzli Rachnadel wydaną przez Magistrat Radomski dn. 9/6 1917 r. za № 5782. 199—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Ruchli Szeinbok wydaną przez Magistrat Radomski d. 30/8 1916 r. za № 6290. 196—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Mendla Goldszajna wydaną przez Magistrat Radomski dn. 10/II 1917 r. za № 5854. 191—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Henryka Gidalewicz wydaną przez Magistrat Radomski dn. 16/I 1918 r. za № 502. 194—1

Sklep przy Radomskim Towarzystwie Ogrodniczym

Plac 3 maja liczbą 1 (w podwórzu).

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński” — Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.

Poleca wszelkiego rodzaju nowalję.

Sklep otwarty od godziny 8 rano do godz. 7 wieczorem bez przerwy. W święta — od 8 do 10 rano.

Podaje się codziennej dostawy dla internatów, restauracji i prywatnych poważniejszych odbiorców.

CENY NAJNIŻSZE!!!

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.